

УЛАМ БЕДИК ДЕННЕЛГЕ

Коммунист партиянын болгон Совет чактагы шийт-пирин багара 1961 жылда чурттуу агаардан халдашыкы-га ууур камгалам ССР-нин дамааты камгалам кылдыр чаартып тургускан болгон ош улум быгылап, сайырамыр-ычте доктаамал сагыш салып келген.

Тывага агаардан халдашкына ууур камгалам штаны 1953 жылда тургустунган болгон ош асыдакчаларынын составы тодарткан. Ош кол

ажылап турар. Маана чижек кылдыр Кызылдың автосептед-ге, хлеб, алгы заводдун, хем пароходтобууну Енисей уча-тогуу, тараа продукттар сай-гарылашымын баазанын болгон өскө-дда будуругадериян алды болтур. Хамааты камгаламын планин багара хохорайнын улетпур будуругадерияге, ө-редилге черлеринге, школалар-га команда-штабтыг, тускай тактиктег, көргууаугу болгон комплекстег өөрдемтегерия артырпй келген.

Хамааты камгаламалы

1976—77 өөредилге чылы-нтар комплекстег шенедде өө-редилгеге «Каа-Хем хомур-лаш» разрезинге, тараа дөорбөлө-өр комбинатка, хереглекчилер эн-илелин улетпур комбинатын-га, Уулу-Хемийн майн ажы-агай черинге, суг комбинатын-га, хлеб заводунга, дарааныл-га фабрикасына, балкы учил-цезинге, көдө ажал-агай тех-никасына болгон өскө-дда черлерге болуп өрткөлөүн. Бө өөредилге чылында иылг ө-редилгеге типографияга, пас-сажирлер АТБ-инге, демир-бе-тон кылыгар заводунга, хо-ерайнын харылаза бедиринге уламчылар.

Тыва АССР-виң хамааты камгаламын штаны, чер-черлерде ош удурулашынды турп турар штаттар мурнуа салдынган сорулгаларын док-таамал боттандырып келгенин хамааты камгаламын үндө-леттингенден бөз 45 чыл болганын таварыштыр демд-дөр алаар.

Иначанам республиканың хамааты камгаламын бүгү асыдакчалары 1977—78 ө-редилге чылында бүгү адыр-ларга өөредилгеге улам бедик дениндегге организастан. Октя-брьнын социалистг Улуз рево-люцияныын 60 чылынын төле-пити уткуур дөш күжөнши-книнг ажылдап турарлар.

А. ДЫРТЫН-ООЛ.

«Шынның» материалдарының и з и б и л е

ХЕМЧЕГЛЕРНИ АЛГАН

«Нотелде, харысалга ко-воонинда» деп эгелг «Шын-ны» рейдан № 150 солуна парламенттинг. Барым-Хем-чик районда 741 дугаар КМК-нын сөөлүг чыларда хожу-дашыгыме асылап турар рейдиде илереткеп.

Тыва көдө тудуго трестин кол иженери В. Потокшинн ол чүүгө хамаарыштыр би-жөни:

Солунга парламенттинг чүд-дү КМК-нын ишти хуралманга чугаашкан. Бида бизан шүгүмчүлөди шын деп ху-дөп берген. КМК-нын удуру-тукучулары ол хураламын-кын соода ажылды экижө-дөринг хемчеглерни алган. Кы-зыл-Маалык суурда шөөлө-

ны, «Барым» сөөкстө ийн лал хурттар бажыны ажы-лаада кирген. Дөриг-херек-сөддериңиң четпейлиш «Дө-кис» сөөкстө гараж бол-гаш 200 баш пешке каяга бө чылы ажылап кийртинмес. Ош ийн «Шекер» сөөкстө урулгар садын тудуу турар.

Көжү чорур механпза-таттыган колонанын девп-жорун арылган өмгө-сөкөлг болдурган. Тудуу материал-дын шыган кадагалаан, кол-лективтин хчүдөдө самбар-анын чаарткан. Тыва тудуго трестинг талазындал 741 дуга-ар КМК-нын ажылып эки-жерининг хемчеглерни ан турар.

Мен сөөкстө бригадиреп, үчөткиттен ажылдан чор-дү. Ажыткылар менде күш-ажыл хохуузу-биле хохобашан айтыралары угуузу салыр турду. Бри-гадир ижин мен ол айтыралары үзө шийтирил-тип ийдале болганымда, алар сөөк дөриктөөлөдү, ажылып комитетке ук айтыралары тургузул тур-ганлар. Чыдыкта сөөкстө дирекциянын болгон ажылып комитетинин ажылынын айтыралары-га харылам чорүксөк, маргадаалык боуу бөдир — деп, дараазында айтыралары харыны созу дөмчөптур тайбыралп бөзүн дөшөн чагааны Каа-Хем районда «Совет Тыва» сөөкстүн ажылыны С. Черкин-оол «Шын» солу рөдикциянык чоруккан.

Тыва АССР-нин Дөдө суудун — кежигучу, юрист С. А. Дореттын таймырын моон адамда парад-ныме.

Айтыр: Ажылың О. Б. сөөкста 1976 жылдын февраль-де эжылдан кирген. 1977 жылдын февральда ол ээчөг-лү шөөлөни ажылаан. Бө чыдын август айда анаа шө-дөдө алыры өрөөкчү хурда аларган. Каян ол 1977 жыл-дын ээчөгөлг шөөлөни айр дугайында айтырп тургузар-га, маргадаалар эгелөө: чад-к ижигер бир календары-лыг чыл иштине ийн катан шөдө ай болбас деп, өскө амдиктары болуп деп санап турар. Ажылың О. Б. ол үдө шөдө айыр эргөлг турган ир-ги бе?

Хары: Чыл бурчунга ээчөг-лү шөөлөни ажылың ижиге чыгыс катан ажылың

делегей БО хуннерге

Болуушкуннар

Улуг Октябрынның 60 чылынга уткуштур

ХАНОЙ

Социалистг Вьетнам-нын заводдарында болгон фабрикаларында, тудуула-рында болгон шахталарында кыдыр биле маска шилөөнө кыдыр тузтар хобөнөдир кыдыр турар. Ош болаа оку-бодуругагыин коллективн Октябрын социалистг Улуз революцияныын 60 чыл оюнга алдар болдурган чырыкче карге дөриктинг хөрөңдөдир. «Улуг Октябрын төле-пит уткуур!» — дөш лозун бо-

гү республиканын күш-ажылы күжөншикнин то-дартылган турар.

Хонгайнын хомур-лаш бөс-сейининг шахтерлары Октябрыга алдар болдурп, пла-ндын ажып чүс муу тоша про-дукцияны республикка бер-ген. Ханойда Март 8-ин аттыг нөс-таавы фабрикасынын кол-лектив чыл төнчүүгө чедир миллион метр бедик шынар-ды нөс-таавы немей буду-руг хулаагы алган. Хамин-

тер болгон аш-чөк кыды-чылары, транспортчулар бол-гаш тудуу-чулар байырал мурнууну шалычын ээлөөчө кирпн турар.

Совет Эмгекчиле дуалам-чы-биле болгон техниктег деткамчы-биле тудуу турар будуругадерия бөз өскөбети-лерде совет специалистринг болгон вьетнам ажылычын-кын, инженериниң база тех-никтерин арасында Октябр мурнууну чырыкче калбарган.

ЛУАНДА

Анголанын хостаары дөш удуру шийчөөшкын-ниң ТК-ынын Политбюро-зун болгон АУР-пун каза-ны шийтпир-биле тургус-кан. Октябрын социалистг Улуз революцияныын 60 чыл оюн байыраар талазы-биле национал комиссия ол кай-гамчытыг хунг тураскалы-кын байыраадарын програм-манын парлан үндүргөн.

боттарың холунга алган, ижини кийи дараар чорук-ту узуннаа, даууз хостаа-же, тайбичке болгон социал дөриктелге орукту бүгү кин-жү төрөгөтөгө айткан. Ам бштер ишкан, бедик салган-чыларыме-дда 60 чыл өрктес соода ол кайгамчытыг хун-гу, чыл бурчууде демделген эрттерр апаар, чүгө дөриге Улуз Октябр болзаа бүгү дө-дөк чорукчурун Ам ону дөш-галдыр эртилт турар илдиң оза-дыр деп, оратор кирпк-чылериң адың чысаашкы-пымд адаа-биле демделгөн.

Нью-Йорк

Көскү америк профвилеэ-л ажылдакчыма, профвиледе-ришиң бүгү делегей федера-циянынын ИНО-нун чашында төлөөлекчин Э. де Маю бо-дуну хулаамын болгон улуз-туг будуруга улуз үдө-херекте-риңе, АКШ-та ажылычын шим-чөөшкениңе, Октябрын эгел-дөөр амын салдырыга ху-раскааштан. Барым чүкө ажылы чонларын чүгө ку-дөп болуу илдиң эртерин совет камгаламларга магада-лап берген. Чаа Конституция-ны ССР-ге чөптө чаа хулаап алган деп, ол демделгөн.

МЕЛЬБУРН

Октябр революциянын 60 чыл оюнга тураскааткан фото-делегте-ринда профвиледелер бажы-нында азыттылган. Уран чүдү талазы-биле комитет— Викто-рия штаттың ажылыч чонлар-ынын ортузунга кузтура-чыдыкчынын ажалын чорудары-биле тургускан профви-

экономиктиг ханы чаартыла-лар-биле, Совет Эмгекчиле хажык чөккө чорудун турары тайбичиниң база дешпалтенин политика-биле ангола кор-гүкчүдери таныштырп совет помпарын, чурганым, скульптуранын болгон урпач-кың фотографиянын делегте-герин организастаарын ук программа баш удуу чоруп турар. Октябр мурнууну хун-геривде чуртуун өш улуз ин-порттарынга совет филь-мине көргүскөн турар.

Мельбурн

Наймысмаалдың топ куду-мчуларынын бирозын байы-рал будуругаде Октябр ре-волюциянын күдукузуу кылдыр чарты адаар. Хоорой-ларынги моон сонгаар В. И. Ленин аттыг парк деп адаар апаар. Луанданың урулгар садтарынын бирозын Н. К. Круциянын адм-биле адаар.

Ол кайгамчытыг хунгу демделгөөр-биле чуртугун ажылы чонлары массаалык субболюсттерин база восре-пертерин эрттерр.

УЛУГ САЛДАРНЫ ЧЕДИРГЕН

ИНОЗИЯ. (СЭТА). Октябрын социалистг Улуз революцияны болза, бүгү ижин төрөгөтөгө киңг-делегей аргенанга күштерини деми-гүүри үдөтени-биле өскөр-лөн XX чүс чыдым кол бо-дуушкуну болгон. Кирпни күш-ажылы чонуну дешпал-тегин партиязынын (АКЭП) Топ Комитетинг болгон Топ контроль комиссияныын оза-наемуну доктаамалда ол дугайын хулаалган турар.

Документиде оон илай ху-лаалан турары болза: Улуз Ленинге баштыган болшеви-стер партиязы Октябр рево-люцияныын организаакчы болгон соруу кирпкчиң бол-ган. Революциянын соода 60 чыл эртенде, болуу-дда СЭНП лөшкүн чагыларын шыныч барычмаалы, совет улдузу коммунистке орултан бодуругаде айыр чорур. Ленинни партиязы болгон совет улдузун күжөншикениңиң-биле социализмниң делегте баштайгы чурту кризис-тердин, ажал чыгылар чорук-тан, ам-чутуван болгон илдиң делегтег системга хамарыштыр өскө-дда камгаламларын хостуг, делегейин бедик

хогүдөдөдөг, мурнакмы күрү-нөзи боуу берген.

Улуз Октябрын эки-не кол чаалап алынышым — сайы-райда социалистг иницила-ды ССР-де тургусканы болгон коммунистни тургузар-гына фундаментини салкы турары болур деп ук доктаа-да оналан демделгөн. Чүгө чаа хулаап алган ССР-нин чаа Конституциямын Октяб-рын төрөн чуртууу кайчаар-даа ажал улуз чедившипте-ринин болза марксизм-лени-низмниң идеяларын тивеле-тениң чанынчак бел-кешкымын болгон.

Октябр революциямын бүгү делегей боттуг өскөбети-лерин болдурган болгон өскө улдуздарын салым-чолунга кайчаар-даа ажал улуз сал-дарың чедирген. Октябрын идеяларынын салдары-биле коммунистг база ажылыч партиязылар тургустулган, со-циализмниң делегей системга тылтын белген. Делегей харылаааларына чаа үенш-илем бууру социал-экономи-к системаларын күрөөрлер-ниң тайбын кожа-хөдөз ате-гунааишкынынын үеншине ате-лозин база-ла Октябр рево-люцияны-биле холбашкан. СЭНП-ниң болгон оон дөни-

чи удурутулашкын чоруду турары тайбынның политика-лыктын ачылган Хельсинки-ге шийт Еуропа чорүкчөд ху-рады чедившиплег болур эртен деп доктаада она-лан демделгөн.

Улуз Октябр пролетарий интернационализмниң тутуу бедика водурген. Советтер чурту болууна бүгү төнчүү-лүч дугузунда демселеши турар улдуздарын, ош иштине Канпринг улузу-дда делтени келген. Октябр революцияны марксизм-ленинизмниң өөрдүн байлактанын, оң арбаг болур чорун СЭНП хажык чөк нагаалан турар.

Октябрын өбөлгөсүн бай-ыраашкынан, АКЭП партиа бодуну имперализмге удуу демселешиг күштү, Кипр кү-рүшүн хамарышына чоругу, тускай догушканымын база чыгыс эл дөш демселедиң чөнтүгө бөдурдөг Октябр революцияныын уртокорми-дан ай турар. Бүгү шун улдуз-ту, тректорин болгон ол мин-наш турктарын сыйры каты-өрмөкче база бодуну төрөн чуртуу камгалаар дөш им-порттанымге удуу демик те-нередады чорударын АКЭП кыйгыры турар.

ВЬЕТНАМ УЛУС-БИЛЕ ЭП-СЕТКИ А К А Т Т Ы Ш Т Ы Р Ы Л Г А З Ы

Нью-Йорк. (СЭТА). Чурту чавтарынын хөроңгө ВВС-те бүгү хемчөгөй дуа-ламчымын болгон деткамчы-нын коргуери дөш чыгыс өп-сеткилдиг турку турарын Каттышкан Национал Органи-зацияны илгерилөө. 54 ку-рушенин, оон иштине ССР-инг болгон социалистг өскө-дда чурттарың кирпери, ийни лөшкөтүң (экономика болгон сак-оох айтыралары-ның талазы-биле комитеттин) рекомандияны-биле ИНО-нун Кол Ассамблеиямын ху-лаап алганы резолюцияда она-лалан демделгөн болза: Вьет-

нам улус хамаарышына чорук база национал кайгамчык-кын дөш өскө-шудуру доми-селед чоруктан болгон ам чуртуу катан тургузарыңче уланган улуз күжөншикче-риниң улаудурп турар.

Империализм агрессиянын түпөйлөдө Вьетнамның улуз-узуу таварышканы чүр үенш дөшкөнүн аар-берге Экономка комитетин болгон совет улдуз турарына хамы салышкырады киргелдешканы. ИНО-нун Кол Ассамблеиямын ол дөшкөн улдуз турарыңга Вьетнамның улузунга дуа-лаарынын эргекчө хулаамын

АКШ-тың президентининг парлагга конференциясы

Вашингтон. (СЭТА). Пре-зидент Дж. Картер парлагга конференцияны эрттерген. Оон кол кезини энергетика талазы-биле чакыч программасынга тураскааткан. Апрельде-де пре-зидентинг конгресске кирген ол айтырын Каттышкан Штаттарын таварышканы энергетиканын чигир хризиян кошкымды талазы-биле ажал-каш хемчеглерни төлөвилгөн. Дагыкыдан нефть кирп сөөртүрдөн АКШ улам-на улуз-биле хамарыштыр турар алар-ган. Амагы үдө Каттышкан Штаттар нефтьге бөдүгү хети-регеделин 44 хуузу лаш-саарган кирп сөөртүрүп ан турар болгон ол хамарылаагы чө-рүк күшөйлөшкөн.

Чакыч программасында эне-ргетика херегелининг өзүдө-дөн илгерилең куудалары, бединин херегелерин болгон нефтини дашкаартан кирп сөөртүрүп кымырны, энергияны улам-на дөшөгө ажылаары-нын болгон оон үнөр дөштерин шийгелди алар талазы-биле хемчегер болгон үндүрүт тала-зы-биле ажал каш саандар баш удуу көрдүгөн. Ош план-вур конгрессе нефть моно-полидилары-биле сыйры холбашкы хохулу үндүрүкчүдөрининг талазын шыныч удрларыныкына таварышкан.

Чакыч энергетика про-граммасын болдурбас дөш нефть болгон газ монополи-дыну бүгү-дө чүдүдери кылды турарлар деп, парлагга кон-ференцияны Дж. Картер де-делгэн. Олар ол кризиске ба-лып азырын орадажын турар-лар.

Энергетика талазы-биле ча-зактын сагалдары нефтьге де-легей эл-не бедик өркетери монополидиларга хандырып тур-са-дда, олар оон-даа хей ко-нааны алыры күзөп турарлар деп, ол демделгөн. Президен-тиния чугаашы-биле алырга, бир эвес газга өркетери кү-рүшенин талазынган таарыш-тырп тургузарын дүжүрү куллар болза, 1973 жылда нефтини дашкыкыдан салды алырын соксактыннын үе-зинге чедир турганындал ол өркетер 15 катан улгады бөз-өр.

Дж. Картер энергияны хө-регелерин кымырлыңче, үч-үчүп-дда мурнула нефтини дашкыкыдан салды алыры кымырлыңче кыйгырган. Бир эвес энергетика программаны конгрессе хулаап албас болза, администрация энергияны хө-регелерин кымырларарын хемчегерин ай чорудар, чи-жөөлөргө, бединге норма-лашкыны кирер ужурга та-варжыр деп, ол сандырган.

Пекинниң күткүкчүлери

Бонн. (СЭТА). ГФР-инд дашкык херектер министри Г.-Д. Геншеринг Кыдатче аян-чоругун дугайында, Пе-кинниң кол турар мөдөөрлө-кыдат удурулуга Совет Эмгек-чилининг талазынган инициалдыг дашкык политика талазы-биле улгамышкыныга улуз ээчөгөлг калчача чыгарыш-кымырны, тайбичин болгон делегейин аймыл чөк чоругу бажылар дөш Европаның база өскө-дда дөштерин улдуз-тарынын демселедө хөш-мөкчө сөмөшкөчүлери кымыр-ны чыдап кылдыр ол аян-чө-рүстү ажал-биле ажылдап тур-варыңче барын герман солу-нун ижижөөгөиңиң улгадырган.

Геншеринг аян-чоругу-биле холбаштыр Пекинге болгон ху-лаап алышыкыга КЭР-нун Кургүвөдөлүшүн премьераынн оралакчыны чугаашында «чаврылышыктыга болгон чөпөкчөтү дүжүрөңө боттө-дөрүшкө, чавырамчыны удурунучыларынын ССР-ге улуз улгаган «чыгыс аял калба фронтуну» тургуза-рыңче кыйгыралар, «делегей-ге дайын халаанын болуру-ун чабаш чоругун» дугайында бодыгсаалкылар хей болган.

«Ээчөгөчө чайтуң» солу-нун демделген турары-биле алырга, болууң харын чуга-ашыга Геншер Совет Эмгек-чилиңге кылдат сөмөшкөчүлери дөктөөн болгон мурнууда бед-леткен алган чугаашы өскө-рөлгө чыгадан. «Нөйе Рур-чайтуң» солууну бөдөл турары-биле алырга, «Барымн Германниң улуз дайын дугайында шугаашын үндүрени күтөөс болгон Европада бо-дуну айтыраларын тайбын арча-биле шийтирээрине быжыг чүгөдүгү чоругу» Кы-датка тодоргайы-биле көргө-рүн эргөкчө чугаа болуп тур-ар.

«Делегейниң дүжүрүгүлүт чорун чавыралдыр» поли-тиказын талазы-биле ГФР-ге Совет Эмгекчи-биле эй харыл-даалар чүгө эргөкчө чугаа дөш дөриктөөр Геншер кыдаттарга та-йбылдын бөз ужурууг» деп «Вестфалине рундлау» дөр барын герман өскө солуу он-зап дөмделгөн.

Мурнууда бундесернин ге-нералдар чорашканын болгон христиан-демократтыг эни-лге партиязынын шериң, ак-сперттеринин Кыдатка аян-чө-рүгүн үендө Пекинге күт-көчү кыйгыраларга база үчүп турган деп, ол черин тайыл-дырлакчылар сандыгырган.

Киприя улусу бодурун демселешиге тайбынган инициалдыг болгон депшигелге бүгү күштерин, оон иштине Совет Эмгекчилең болгон социалистг дем-каттыгымын күрөөрлерин эп-сетки камгаламынга болгон деткам-чегине даянпн турар. Олар чүгө кин-риоттар дашкаартан канды-дда хол-гаараашкыны чөккө бодуну төрөн чурту-нун салым-чолун шийтирлөөргө эргелг деп санап турар.

НОМЧААШ, БИЛИПАЛ

рип шөлө соода ажылы-чыл эгелдө, 11 ай чөптөдө ажал-биле алыр. Оон ай хоор-ге, О. Б. ажылыга февраль айда кирген-дда болза, шөлөөдөринин графиян тургузуу турган үдө ош август айда шөлө-дөр кылдыр тургускан болза, ол хохулу үрөшкөни болбас. Бир календарың чыдаа ай-гы-ангы үдөрдө 2 төлөниң ажылаарын хохулауа хору-вайн турар. Бир эвес 11 ай хуусаанын шыныч сагыар болза, кыжың ажылы кирген ижигер чүгө кыжың, чайын ажылы киргенер чүгө ча-йын шөлөөдөр алаар-дыр. Бичангам ажылычынры шөлө-дө үндүр графистин тургу-зарда, чылдын үелери барым-далаары чугула.

Айтыр: Сохотуну дирек-циямын чөлаачылар өскө хө-рүлүч чүч сөөртүр машиная ажылдары-биле шийчелер эргелг бе?

Хары: Бо айтырыпта долу харынын бөр дөш, ол чөла-чыны ажылы калдыг дугу-жулга үндөвөлгө хулаап ала-ганч болуп чугула. Бир

эвес ажылы хулаап алыр дугайында дулаада ол ажылы-чынын ажылдар ужураут машинаянын марказын то-доргай айткан болза, адми-нистрация чери ол чөлаачыны өскө хөриңиң чүч сөөртүр машинаяны шийчелиң бол-бас. Бир эвес ажылы хулаап алыр дугайында дулаада чөла-ачының кандык машиная чөптүр күчүндөн хамар-жыр. Чүч машинаянынын, оон иштине тускай таарыш-тырп кылган машинаяның (бөт машинаядан өскө) 1,5-тен 3 тоша бедир чүч сөөртүр машинаяны чөлаачы бөз 6 ажыл хуңу хөмчөдөдө немедө шөлө алыр эргелг. Бир эвес оон машиная 3-тен хөй тоша чүч чүдүрүк күш-сөөртүр күчүндөн хамар-жыр. Чүч машинаянынын, оон иштине тускай таарыш-тырп кылган машинаяның (бөт машинаядан өскө) 1,5-тен 3 тоша бедир чүч сөөртүр машинаяны чөлаачы бөз 6 ажыл хуңу хөмчөдөдө немедө шөлө алыр эргелг. Бир эвес оон машиная 3-тен хөй тоша чүч чүдүрүк күш-

Айтырыңар, харылап берээли

туг болза, 12 ажыл хуңу хөмчөдөдө немедө шөлө алыр эргелг.

Айтыр: Бир эвес ажылды үнөвөниң чыдаганын эне-ргелг кылдыр апарга, ош кыды-рынын чүрүм калдыгы?

Хары: Күш-ажыл дөш-теринг эди кылдыр-биле бизиң дегелериң найн-хамаан чөк бөдөл болбас. Мурнууда кыл-

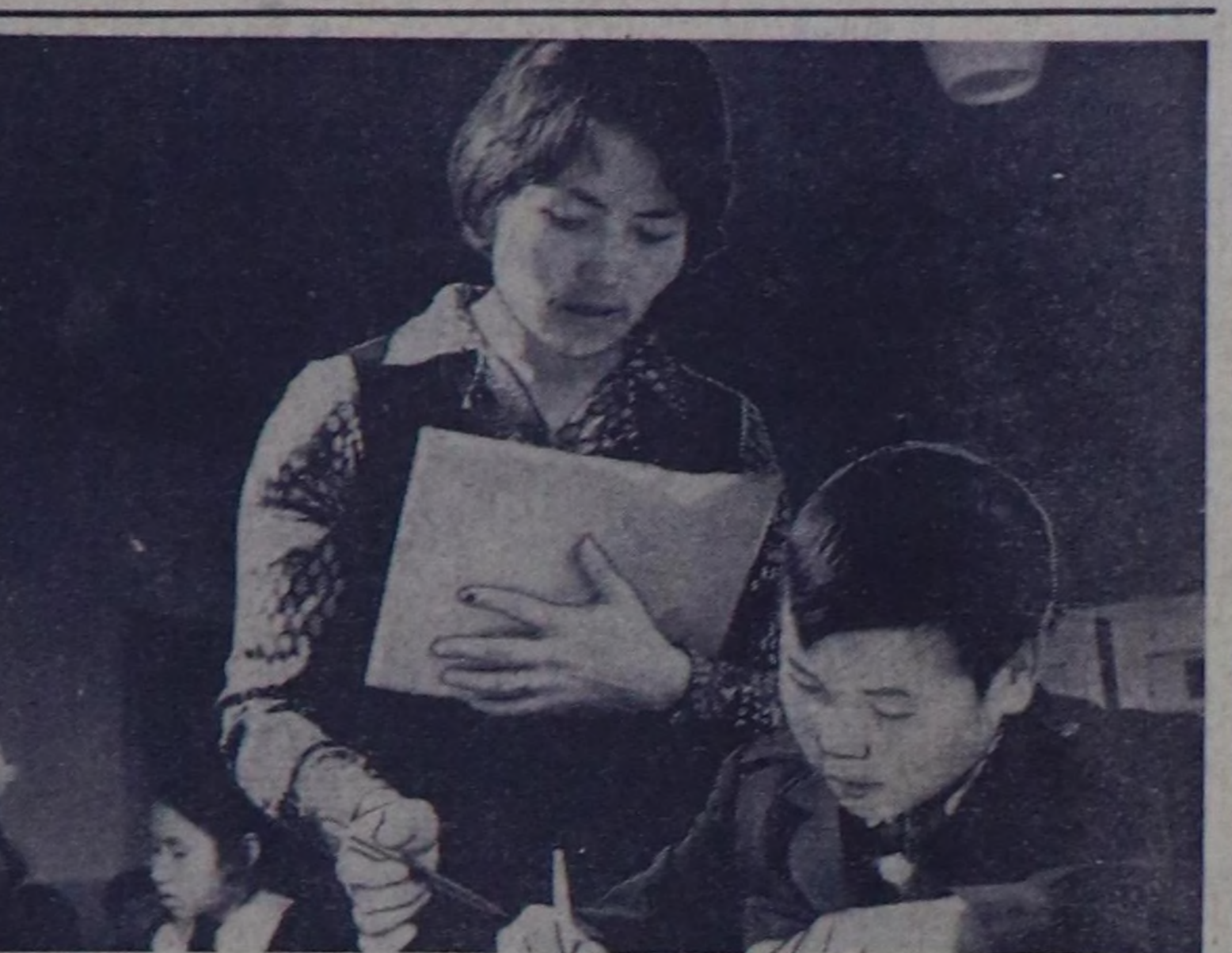
ган бижидилгеге эди кылдыр-га, ош күш деп айттыр.

Чыныкчөргө, ажылычын РСОСР-ни күш-ажыл дугайында хохуларынын Колек-тивиниң 33 чүдүгүн 2 шөлө-дөр алыр кылган турган ажылың таарышымын калароон ужурунда ажылдан үндүргөш, ол талазы-биле илдиң бижидилгени күш-ажыл дөштеринге кылган дөшкө. Сөөлүдө ук ажылдакчыны ол чүдү бөдөрү үндүргөн ийн өск болгон болгон ош күш-ажылы мар-гыталаар чарар терин ийне-лөш үеу сүдүнүн шийтин-рин бөдөрү мурнууда кылпн турган алышына катан тур-гушкан таварышылга, күш-ажыл дөштеринге үстүндө кылдыган бижидилге күш-чөк мурнуку кылды турган алыштыга катан тургускан деп айттыр. Бир эвес ажылдак-чы ийин ош ажылга катан тургускан соода мурнуу ажыламы келтирлендө ойна-лаш, ош ажылдан бөдөрү күзөлдөш, үнөп кылдыр демделген бөриң дөшөн бо-лза, дөштерге үстүдө кылды-

ШКОЛА АМЫДЫРАЛЫ

Улус өөредилгезиниң тергинини

Кичээлге кыял хашкан. Өөреникчилер класстарда боттарынын оуттарын ээлеген...

Сары-Септин С. Тока аттык № 2 ортумак школаның орус дыл болгаш литература башкысы Хүрөң Халым-оолова

Каш-Хем районунуң төвү Сары-Септе орус, тыва иши ортумак школа бар.

Киржикчилер. Бо чылым болган республикаларның школаларының уруч куул көрүлдизине...

Ондар бодуму, башкылар эртемеңге чүс хуу өөредилгезиниң чедил ап турар.

Кичээлгейлиг болур болза...

Машыны оордан муунтары болгаш оон-биле холбайган оозал-ондулар ховартар...

ЧЫРЫТКЫЛЫГ МЕТРО

Ленинградта дыкка көвей музейлер, турсааклар, кайгамчык чараш бакчы-балгатар...

К. Никифоров — ийги черде

Сибириниң болгаш Ыраккы Чоон чүктүң бирги чери дээр автообиль спортуну маргылаазы...

«ШЫН» СОЛУННУ ЧАГЫДЫП АЛЫҢАР. Чагылганың чылда өртээ — 6 рубль.

БАШТАЙГЫ САЛЫГЛАР

Кызыл хоорайның чемпиону ат дээр 22 шыдыраачы боттарының күкүң шенемиг, эртен даштарын хүнерине ойнап эгелзэн.

СОНУРГАКТАРГА

Эң-не узун кижик Роберт Першин Вадлоу АКШ-та Иллиной штатка 1918 чылда февраль 22-де төртүтүргөн.

- ОКТЕБРЬ 18-ТЕ МОСКВАДАҢ 10.00—Медээлер, 10.10—Эртенги гампастык.

ШАЙТАЙГЫ САЛЫГЛАР

- Канчыяр, Семис-оол Донган, Мөңгөштей Нуулар 1,5-1,5 саннарны ап, маргылааны чедишинкини эгелзэн.

АГААР

Кыямдын агаар станцияның медээзин баутар алмыра, бөгүн республикага көзүң турар бауттар, чакы чабас.

КИНО

- «НАВИАЛ»: «Хосталганын оозаттары» (2 сериялы) 9.30, 13.05, 16.40, 20.15 шактарда.

МЕДЭЭЛЕР

«Махабарата» орус дылда Турменианың Эртемнер академиясының «Ылым» деп ном үндүрөр чери...

Венгр теплоходтар

Венгрияга нылган теплоходтар Енисейде эжиндирип чоруп турар. Оларның саны он чеди четкен.

Венгр суднолар бистиң хемчилеривисне Сибириниң кыска хуузаалыг навигациязын шыдаар шаа-биле ажыглаар арганы берип турар.

РЕДАКЦИЈАНЫҢ АДРЕЗИ: ИНДЕКС 667000

Кызыл Шетивки-Кравченко кудумчузу, бажы № 3. ТЕЛЕФОНЫ: Редакторун 2-24-63, редакторун орадакчыларыны 2-35-24, 2-31-75...